

Liputusohje

PIRKKALA

Liputuspäivät

Sisäministeriön ohjeistuksen mukaan liputus on arvokas tapa osoittaa iloa, kunnioitusta tai surua.

Suomessa on liputusvapaus, jonka mukaan jokaisella on oikeus liputtaa kansallislipulla myös virallisten ja vaikiintuneiden liputuspäivien ulkopuolella. Liputtamisessa on kuitenkin noudatettava liputusaikoja.

Liputusmääräykset perustuvat asetukseen liputuksesta Suomen lipulla (383/1978).

**Kunakin vuonna
noudatettavat
liputuspäivät
ja -ajat löytyvät
Sisäministeriön
verkkosivuilta.**

Viralliset liputuspäivät

Suomessa on seitsemän jokavuotista virallista liputuspäivää, joiden lisäksi myös vaalipäivät sekä päivä, jolloin tasavallan presidentti astuu virkaansa, ovat virallisia liputuspäiviä. Virallisina liputuspäivinä valtion virastot ja laitokset on velvoitettu liputtamaan. Viralliset liputuspäivät ovat:

- 28.2. Kalevalan päivä eli suomalaisen kulttuurin päivä
- 1.5. Vappu eli suomalaisen työn päivä
- toukokuun toinen sunnuntai eli äitienpäivä
- 4.6. puolustusvoimain lippujuhlan päivä eli Suomen marsalkka C.G.E. Mannerheimin syntymäpäivä
- kesäkuun 20. ja 26. päivän välinen lauantai eli juhannuspäivä, Suomen lipun päivä
- marraskuun toinen sunnuntai eli isänpäivä
- 6.12. itsenäisyyspäivä
- päivä, jolloin Suomessa toimitetaan valtiolliset vaalit, kunta- ja aluevaalit, Euroopan parlamentin edustajien vaalit tai neuvoo-antava kansanäänestys
- päivä, jolloin tasavallan presidentti astuu toimeensa.

Vakiintuneet liputuspäivät

Virallisten liputuspäivien lisäksi Suomessa on 15 vakiintunutta liputuspäivää. Näinä päivinä liputtaminen kuuluu hyvään liputuskulttuuriin. Pirkkalan kunta liputtaa kaikkina vakiintuneina liputuspäivinä.

- 5.2. J. L. Runebergin päivä
- 19.3. Minna Canthin päivä eli tasa-arvon päivä
- 9.4. Mikael Agricolan päivä eli suomen kielen päivä, joka on myös Elias Lönnrotin syntymäpäivä
- 27.4. kansallinen veteraanipäivä
- 9.5. Eurooppa-päivä
- 12.5. J. V. Snellmanin päivä eli suomalaisuuden päivä
- toukokuun kolmas sunnuntai, kaatuneitten muistopäivä
- 6.7. Eino Leinon päivä eli runon ja suven päivä
- elokuun viimeinen lauantai, Suomen luonnon päivä
- 1.10. Miina Sillanpään ja kansalaisvaikuttamisen päivä
- 10.10. Aleksis Kiven päivä eli suomalaisen kirjallisuuden päivä
- 24.10. Yhdistyneiden Kansakuntien päivä
- 6.11. svenska dagen, ruotsalaisuuden päivä
- 20.11. Lapsen oikeuksien päivä
- 8.12. Jean Sibeliuksen päivä eli suomalaisen musiikin päivä

Virallisen valtiovierailujen aikana valtio virastot ja laitokset liputtavat vakiintuneen käytännön mukaisesti niillä paikkakunnilla, joilla vieraan valtion päämies vierailee. Sisäministeriö suosittaa yleensä näillä paikkakunnilla myös yleistä liputtamista.

Suosittelut liputuspäivät

Virallisten ja vakiintuneiden liputuspäivien lisäksi Suomessa on neljä suositeltua liputuspäivää. Pirkkalan kunta huomioi liputtamalla myös suositellut liputuspäivät.

- 3.2. Alvar ja Aino Aallon sekä suomalaisen arkkitehtuurin ja muotoilun päivä
- 6.2. Saamelaiden kansallispäivä
- 8.4. Romanien kansallispäivä
- 9.8. Tove Janssonin ja suomalaisen taiteen päivä

Pride-liputus

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 S:n mukaan viranomaisella on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Pride-liputus on näkyvä, symbolinen tapa osoittaa tukea vähemmistöille ja edistää yhdenvertaisuutta.

Pride on seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen näkyvyyttä ja oikeuksia edistävä tapahtuma, joita järjestävät erilaiset järjestöt, yhteisöt, yhdistykset ja yritykset. Suomessa Pride-kuukautta vietetään tyypillisesti kesäkuussa. Pride-liputus ei ole virallinen, vakiintunut tai suositeltu liputuskäytäntö, eikä sille ole mitään tiettyä, vakiintunutta ajankohtaa.

Pirkkalassa pormestari päättää Pride-li-

putuksen järjestämisestä vuosittain sovittavana kesäkuun päivänä. Liputus ajoitetaan kunnassa mahdollisesti järjestettävien Pride-tapahtumien yhteyteen.

Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöillä on useita eri tunnuksia ja symboleita, jotka kuvaavat eri vähemmistöryhmiä.

**Pirkkalassa
Pride-lippuna
käytetään perinteistä
kuusiraitaista
lippua.**

Suruliputus

Suruliputuksella ilmaistaan surua vakiintuneen tavan mukaisesti laskemalla lippu puolisalkoon. Pirkkalassa suruliputus järjestetään kuntaa koskeavissa kuolemantapauksissa, esimerkiksi kunnan työntekijän menehtyessä. Sisäministeriön ohjeen mukaan suruliputus aloitetaan heti kuolemantapauksesta saadun tiedon jälkeen, tai seuraavana päivänä, mikäli liputusaika jäisi muutoin lyhyeksi.

Hautauspäivänä lippu vedetään täyssalon kautta puolisalkoon. Siunaus- ja hautaustilaisuuden jälkeen lippu nostetaan loppupäiväksi täyssalkoon. Suruliputuksella osoitetaan yleensä yksityistä surua.

Suruliputus järjestetään sen kiinteistön yhteydessä, jossa menehtynyt työntekijä on työskennellyt.

Muut liputukset

Kunta voi liputtaa varsinaisten liputuspäivien ja suruliputuksen lisäksi myös erilaisina merkkipäivinä, kuten esimerkiksi kaupungin kiinteistöissä järjestettävien juhlatilaisuuksien, harjannostajaisten tai muiden tapahtumien yhteydessä.

Suruliputusohje

1. Suruliputus aloitetaan vetämällä lippu salossa ylös asti.
2. Sen jälkeen lippu lasketaan kolmanneksen tangon mittaa alas siten, että lipun alareuna asettuu salon puoliväliin.
3. Lippua laskettaessa se vedetään ensin salon huippuun ja lasketaan sitten alas.

Sisäministeriö voi suosittaa yleistä suruliputusta esimerkiksi kansallisen merkkihenkilön tai jonkin suuronnettomuuden yhteydessä.

Pirkkalassa liputus voidaan järjestää myös esimerkiksi Pirkkala-salissa tai vapaa-aikakeskuksessa järjestettävien tapahtumien yhteydessä. Liputtaa voidaan tarvittaessa muiden maiden, esimerkiksi ystävyyskuntamaiden, lipuilla tai Euroopan lipulla.

Liputuspaikat

Pirkkalan kunnan käytössä olevat lipputangot sijaitsevat kunnan eri kiinteistöjen pihilla.

Keskeisimmissä kohteissa, kuten suurimmissa kouluissa, vapaa-ajanviettopaikoissa ja terveydenhuollon kiinteistöissä, on toimintaa yleensä myös viikonloppuisin ja pyhäpäivinä.

Lipputankoja on vieressä lueteltujen keskeisten liputuspaikkojen lisäksi muiden koulujen ja päiväkotien pihilla.

Keskeisimmät liputuspaikat

- Verso
- Vapaa-aikakeskus Varpu
- Nuoliala-keskus
- Kirkonkylän koulu
- Rantaniitty
- Terveyskeskus
- Pirkankoivu

Iso ja pieni liputus

Pirkkalan kunnalla on erilaiset käytännöt eri liputuspäiville.

Iso liputus koskee virallisia liputuspäiviä, jolloin liputetaan kaikissa kunnan kiinteistöissä. Iso liputus koskee myös vakiintuneita liputuspäiviä, mikäli ne

osuvat arkipäivälle, sillä silloin kaikilla kiinteistöillä on yleensä toimintaa. Lisäksi valtiollisina suruliputuspäivinä järjestetään iso liputus.

Pieni liputus järjestetään vain kohdassa Liputuspaikat mainituissa keskeisimmissä liputuspaikoissa. Pieni liputus koskee vakiintuneita liputuspäiviä, mikäli ne osuvat viikonloppuun, sekä kaikkia suositeltuja liputuspäiviä. Pieni liputus koskee myös päiviä, jolloin suoritetaan neuvoa antava kansanäänestys koko maassa.

Pride-liputus järjestetään vain Verson ja Varpun edustoilla olevissa tangoissa.

Iso liputus virallisina liputuspäivinä ja vakiintuneina, mikäli ne osuvat arkipäiville.

Liputuskäytännöt

Pirkkalan kunnassa liputuksen hoitaa aliurakoitsija. Liput hankkii Pirkkalan kunta.

Liputuksessa on noudatettava liputusaikoja. Liputusajoista määrätään Suomen lipulla liputuksesta annetun asetuksen (383/1978) 4 §:ssä.

Liputus alkaa kello 8 ja päättyy auringon laskiessa, kuitenkin viimeistään kello 21, jollei viraston tai laitoksen pääl-

likkö paikallisten olosuhteiden tai muun syyn perusteella toisin määrää.

Suomen lipun päivän liputus alkaa juhannusaattona kello 18 ja päättyy juhannuspäivänä kello 21. Itsenäisyyspäivänä ja sellaisena vaalipäivänä, jolloin äänestys päättyy auringonlaskun jälkeen, liputus päättyy kello 20.

Valtion virastojen ja laitosten johdolla on mahdollisuus poiketa näistä kellonajoista, jos siihen on erityistä syytä.

Liputuksessa noudatetaan kansainvälisiä liputustapoja. Kansainvälisessä liputuksessa isäntämaan lippu asetetaan arvokkaimpaan asemaan. Suomen lipulla liputuksesta annetun asetuksen (383/1978) 5 §:n mukaisesti liputettaessa samanaikaisesti Suomen lipun ja jonkin muun lipun tai siihen verrattavan kanssa, Suomen lippu on asetettava arvokkaimpaan asemaan. Arvokkain asema on yleensä heraldinen oikea eli katsojasta katsoen vasemmalla. Esimerkiksi 9.5. vietettävänä Eurooppa-päivänä on suositeltu liputtamista myös EU-lipulla. Tarkempi ohje lippujen järjestyksestä löytyy Sisäministeriön ohjeesta.

Lipun säilytys, huolto ja hävittäminen

Lippu laskostetaan käytön jälkeen siten, että Suomen lipun sininen väri jää päälle ja liittimet ja narut vapaiksi. Kastunut lippu kuivatetaan sisätiloissa ennen laskostamista.

Sisäministeriön ohjeen mukaan Suomen lipun voi pestä. Salkoon laitettavan lipun tulisi aina olla puhdas ja ehjä. Pesty lippu on kuivatettava sisätiloissa. Lippu tulee myös silittää lipun ohjeiden mukaisesti ennen käyttöä. Lipun

rikkoutuessa sen voi korjata, mutta kuitenkin niin, ettei korjausjälkeä erota salossa liehuvasta lipusta.

Haalistunut, kellastunut tai rikkoutunut lippu on hävitettävä asianmukaisesti. Suomen lipun voi hävittää joko polttamalla tai leikkaamalla se pieniksi paloiksi ja hävittämällä palat talousjätteen mukana. Lippua ei saa haudata maahan tai mereen, eikä sille saa keksiä uusiokäyttöä.

Pormestarin hyväksymä 29.11.2024